

دانشگاه آزاد اسلامی

فرم طرح تحقیق

درخواست تصویب موضوع پایان نامه

کارشناسی ارشد

عنوان تحقیق: واکاوی تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر تابع سود سیستم بانکی ایران

رشته: اقتصاد اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

این قسمت توسط حوزه معاونت

پژوهشی دانشگاه پر می شود.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

فرم طرح تحقیق

کارشناسی ارشد

درخواست تصویب موضوع پایان نامه کارشناسی ارشد

توجه: این فرم با مساعدت و هدایت استاد راهنما تکمیل شود.

عنوان تحقیق به فارسی: سنجش تأثیر تغییرات ونوسانات اقتصادی بر سودآوری بانکها

عنوان تحقیق به انگلیسی: Economic Fluctuations & Profitability of Banks

۱. اطلاعات مربوط به دانشجو:

نام:	نام خانوادگی:	شماره دانشجویی:
رشته تحصیلی:	علوم اقتصاد	گرایش: اقتصاد اسلامی
مقطع:	کارشناسی ارشد	دانشکده:
دوره:		تاریخ و سال ورود:
نشانی پستی در شهرستان:		
تلفن:		

۲. اطلاعات مربوط به استاد راهنما:

نام:	نام خانوادگی:	تخصص اصلی:
------	---------------	------------

تخصص جنبی:

آخرین مدرک تحصیلی دانشگاهی:

رتبه دانشگاهی:

سمت:

سنوات تدریس کارشناسی ارشد:

نحوه همکاری: تمام وقت

نیمه وقت

مدعو

نشانی:

تلفن:

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد راهنمایی شده:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

نام پایان نامه های کارشناسی ارشد راهنمایی شده در یک سال گذشته:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

تعداد پایان نامه های کارشناسی ارشد در دست راهنمایی:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

نام پایان نامه های کارشناسی ارشد در دست راهنمایی:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

تعداد رساله های راهنمایی شده دکترا در یک سال گذشته:

سایر دانشگاه ها:

دانشگاه آزاد اسلامی:

نام رساله های راهنمایی شده دکترا:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

تعداد رساله های دکترای در دست راهنمایی:

سایر دانشگاه ها:

دانشگاه آزاد اسلامی:

نام رساله های دکترای در دست راهنمایی:

دانشگاه آزاد اسلامی:

سایر دانشگاه ها:

۳. اطلاعات مربوط به استادان مشاور:

تخصص اصلی:

نام خانوادگی:

نام:

محل خدمت:

شغل:

رتبه دانشگاهی یا درجه تحصیلی:

تعداد پایان نامه و رساله های راهنمایی شده کارشناسی ارشد:

تعداد پایان نامه ها و رساله های در دست راهنمایی کارشناسی ارشد:

تخصص اصلی:

نام خانوادگی:

نام:

رتبه دانشگاهی یا درجه تحصیلی: شغل: محل خدمت:

تعداد پایان نامه و رساله های راهنمایی شده کارشناسی ارشد/ دکترا

تعداد پایان نامه ها و رساله های در دست راهنمایی کارشناسی ارشد/ دکترا

نام: نام خانوادگی: تخصص اصلی:

رتبه دانشگاهی یا درجه تحصیلی: شغل: محل خدمت:

تعداد پایان نامه و رساله های راهنمایی شده کارشناسی ارشد/ دکترا

تعداد پایان نامه ها و رساله های در دست راهنمایی کارشناسی ارشد/ دکترا

۴. اطلاعات مربوط به پایان نامه:

۱- الف: عنوان پایان نامه:

فارسی غیر فارسی

ب: نوع کار تحقیقاتی: بنیادی نظری کاربردی عملی

پ: تعداد واحد پایان نامه: ۸

ت: پرسش اصلی تحقیق (مساله تحقیق):

۵. بیان مساله (تشریح ابعاد، حدود مساله، معرفی دقیق مساله، بیان جنبه های مجهول و مبهم و

متغیرهای مربوط به پرسش های تحقیق، منظور تحقیق)

مؤسسات مالی، به ویژه بانکها، به دلیل نقش کلیدی و موثری که در اقتصاد هر کشور به عهده دارند، همیشه در کانون توجه ناظران اقتصادی قرار داشته اند. سودآوری بانکها تحت تأثیر عوامل داخلی قابل کنترل مدیریت بانک و عوامل و شرایط اقتصادی حاکم بر کشورها و عوامل محیطی که بر آن تأثیر می گذارند، می باشد. لذا برای دوری از هر

انحرافی عوامل مؤثر بر سودآوری به دو گروه اصلی: عوامل تعیین کننده داخلی و بیرونی تقسیم شده‌اند (گوخان و همکاران، ۲۰۰۷).

عوامل داخلی، قابل کنترل مدیریت بانک می‌باشند و آن‌ها اساساً انعکاس اختلاف در سیاست‌های مدیریتی بانک و تصمیم‌گیری در توجه به منابع و استفاده از پر تفوی دارایی‌ها و بدهی‌ها، کفایت سرمایه و مدیریت نقدینگی و هزینه‌ها هستند.

انگیزه‌های بالای مدیریتی در انجام بهینه کارها در سودآوری بانک مؤثر است که می‌تواند به وسیله بررسی ترازنامه و حساب‌های صورت سود و زیان مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد (باقری، ۱۳۸۶). سودآوری از اهداف اساسی هر بنگاه تجاری می‌باشد، واحدهای تجاری تمام تلاش خود را در جهت رسیدن به اهداف برنامه‌ریزی شده به منظور نیل به بازدهی مورد انتظار به کار می‌گیرند (حیدریان و همکاران، ۱۳۹۰).

نظام بانکی یکی از ارکان اصلی نظام‌های اقتصادی است که عملکرد صحیح و اصولی آن، می‌تواند به رشد و شکوفایی نظام اقتصادی کمک کند؛ در غیر این صورت، ضربه‌های سنگینی را بر پیکره اقتصاد وارد خواهد کرد. در سیستم مالی، بانک‌ها اصلی‌ترین تأمین کننده منابع بخش‌های اقتصادی مثل صنعت و کشاورزی و خدمات هستند که رشد این بخش‌ها رابطه تنگاتنگی با پویایی سیستم بانکی دارد. از ویژگی‌های مهم این سیستم این است که مبادلات با سرعت و امنیت بیشتری انجام می‌گیرد و در آن زمینه رشد ارزش افزوده در تولید بخش‌های اقتصاد و در نتیجه رشد اقتصادی فراهم می‌شود.

با توجه به بانک محور بودن اقتصاد ایران و نقش بسیار اساسی بانک‌ها در تأمین مالی اقتصاد در ایران، بی‌ثباتی در سیستم بانکی کشور می‌تواند به بی‌ثباتی و بحران در کل اقتصاد منجر شود. از طرف دیگر یکی از ویژگی‌های فضای اقتصاد کلان در ایران، نوسانات متغیرهای کلان و نااطمینانی ناشی از آن در این فضا است که همواره فعالان اقتصادی با آن درگیر و مواجه هستند. این مساله نیز یکی از نقاط آسیب‌پذیر اقتصاد کلان در ایران به شمار می‌رود که لزوم بررسی - های علمی و دقیق در این مورد کاملاً احساس می‌شود.

۱- تحقیق بنیادی پژوهشی است که به کشف ماهیت اشیاء، پدیده‌ها و روابط بین متغیرها، اصول، قوانین و ساخت یا آزمایش تئوری‌ها و نظریه‌ها می‌پردازد و به توسعه مرزهای دانش رشته علمی کمک می‌نماید.

۲- تحقیق نظری نوعی پژوهش بنیادی است و از روش‌های استدلال و تحلیل عقلانی استفاده می‌کند و بر پایه مطالعات کتابخانه‌ای انجام می‌شود.

۳- تحقیق کاربردی پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقت بنیادی به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزارها، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی انجام می‌شود.

۴- تحقیق عملی پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی و با هدف رفع مسائل و مشکلات جوامع انسانی انجام می‌شود.

۶. سوابق مربوط (بیان مختصر سابقه تحقیقات انجام شده درباره موضوع و نتایج به دست آمده در

داخل و خارج از کشور، نظرهای علمی درباره موضوع تحقیق)

بصورت مستقیم در رابطه با این موضوع مطالعه‌ای چه در سطح خارجی و چه در سطح داخلی انجام نشده است اما اثر نوسانات اقتصادی از قبیل: نوسانات نرخ ارز، نوسانات تولید ناخالص داخلی، نوسانات تورم، نوسانات صادرات و ... بر سایر متغیرهای اقتصادی بررسی شده است. همچنین اثر متغیرهایی از قبیل نرخ بهره، انباشت سرمایه، رشد اقتصادی، تورم و ... بر سودآوری بانکها بررسی شده است.

اما هنوز اثر نوسانات اقتصادی بر سودآوری بانکها بررسی نگشته است. لذا در این تحقیق سعی می‌گردد که نوسانات سرمایه‌گذاری، تورم و رشد اقتصادی را به عنوان نوسان متغیرهای کلان اقتصادی در نظر گرفته و اثر آنها را بر سودآوری بانکها در ایران بررسی نماییم.

از دید سرمایه‌گذاران و بنگاه‌ها (دیدگاه تولیدی)، نرخ بهره قیمت نهاده تولیدی سرمایه است و به‌طور مستقیم یکی از هزینه‌های تولید در قیمت تمام شده محصول محسوب می‌شود. به این ترتیب کاهش (افزایش) نرخ بهره می‌تواند موجب کاهش (افزایش) قیمت تمام شده محصول و در نتیجه قیمت محصول شود و از این طریق بر سطح عمومی قیمت‌ها تأثیر بگذارد. بر این اساس بسیاری بر این باورند که کاهش نرخ بهره می‌تواند منجر به کاهش نرخ تورم شود. از طرف دیگر، نرخ بهره قیمت وجوه قابل استقراض است که عرضه‌کنندگان وجوه با در نظر گرفتن شرایط بازار و تقاضا، تورم انتظاری را در تعیین نرخ بهره لحاظ می‌کنند. از این منظر (دیدگاه اقتصادی)، تورم انتظاری است که نرخ بهره را بالا یا پایین می‌برد. اقتصاددانان در مطالعات خود نشان داده‌اند که در بلند مدت نرخ بهره از نرخ تورم انتظاری متأثر می‌شود، اما این تأثیر رابطه‌ای متناسب و یک‌به‌یک نیست، بلکه تغییرات نرخ بهره کمتر از تغییرات نرخ تورم انتظاری است. (۵) بنابراین نرخ بهره واقعی دارای تغییرات همسویی با نرخ تورم است و روند حرکت بین این دو متغیر روند متناسب تر نرخ بهره اسمی با نرخ تورم انتظاری را بیان می‌کند. این ارتباط در کشورهای مختلف به کنترل بازار سرمایه و مقررات حاکم بر آن از طرف دولت‌ها بستگی دارد. همچنین عوامل تشکیل دهنده بازار، ساختار بخش پولی و عملکرد دولت نقش مؤثری در ارتباط نرخ بهره و نرخ تورم دارد. (۶) نتایج تجربی حاصل از برازش مدل اقتصادسنجی برای ایران نیز نشان دهنده این است که میان نرخ سود واقعی و سطح عمومی قیمت‌ها رابطه مثبت وجود دارد اما حساسیت آن پایین است.

از این رو می‌توان گفت که رابطه علی نرخ تورم و نرخ بهره قوی‌تر از رابطه علی نرخ بهره و نرخ تورم است، به این بیان که حساسیت تغییرات نرخ بهره نسبت به تغییرات نرخ تورم بیش‌تر از حساسیت تغییرات نرخ تورم نسبت به نرخ بهره است. با قبول این نتیجه، برای کاهش نرخ بهره باید نرخ تورم را پایین آورد. به نظر برخی از صاحب‌نظران

اقتصادی تورم مهمترین عامل بالا بودن نرخ سود بانکی در ایران است. مطالعات انجام شده نیز نشان می‌دهد که در دو دهه اخیر تورم ایران از دو منشأ سرچشمه می‌گیرد: تورم ناشی از فشار تقاضا و تورم ناشی از فشار هزینه. تورم ناشی از فشار تقاضا مربوط به افزایش نقدینگی به دلیل افزایش پایه پولی از طریق افزایش بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی (که خود ناشی از کسری بودجه ساختاری دولت است) است. تورم ناشی از فشار هزینه مربوط به بالا بودن قیمت تمام شده محصول به دلیل پایین بودن فن آوری تولید، ناکارایی بنگاه‌های بزرگ که اغلب دولتی هستند، ضعف ساختار حکمرانی شرکتی در بنگاه‌ها، بی‌توجهی به روش‌های جدید مدیریت منابع در بنگاه‌ها، نبود بستر رقابت و فقدان انگیزه برای سرمایه‌گذاری است. از این رو هر گونه سیاست کاهش نرخ بهره‌ای باید با در نظر گرفتن عوامل تورم‌زای اقتصاد اتخاذ شود، چرا که اگر علل اصلی تورم از میان برداشته نشود، کاهش نرخ بهره اثری بر کاهش نرخ تورم یا افزایش سرمایه‌گذاری نخواهد داشت.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در بسیاری از کشورها در بلندمدت رابطه مثبتی میان نرخ سود اسمی و نرخ تورم وجود دارد، تا جایی که میزان نرخ سود اسمی، تقریباً بازتابی از روند تورمی است. رابطه مثبت میان نرخ سود اسمی و تورم مورد انتظار، یک نظریه کلاسیک منسوب به ایروینگ فیشر^۲ است که در ادبیات اقتصادی معروف به اثر فیشر^۳ است. هرچند این رابطه اولین بار توسط تورنتون^۴ در سال 1802 مطرح شد، اما بعدها در سال ۱۹۳۰ بود که توسط فیشر در کتاب معروف او (نظریه بهره^۵) مطرح شد.

به طور خلاصه اثر فیشر بیان می‌دارد که یک واحد افزایش در نرخ تورم انتظاری، نرخ بهره اسمی را یک واحد افزایش می‌دهد و نرخ بهره واقعی مورد انتظار ثابت می‌ماند و یا طبق رابطه (۱) داریم:

$$i=r+\beta\pi \quad , \quad \beta=1 \quad (1)$$

فیشر سپس بحث انتظارات را مطرح می‌کند، از نظر او فرض پیش‌بینی کامل و تطبیق انتظارات در کوتاه‌مدت بسیار ایده آل است و فرض واقعی‌ترین است که پیش‌بینی را تأخیری و انتظارات را در بلندمدت، تطبیقی بدانیم. فیشر بر این باور بود که مدت زمان زیادی نزدیک به ۳۰ سال طول می‌کشد تا اقتصاد با میزان تورم جدید تطبیق یابد، اما خاطر نشان می‌کرد که با پیشرفت اقتصاد و در دنیای جدید، پیش‌بینی هر روز نسبت به گذشته کامل‌تر و تطبیق انتظارات سریع‌تر

انجام می‌گیرد. بنابراین، در بلندمدت نرخ تورم انتظاری با نرخ تورم واقعی برابر خواهد بود:

$$\pi=\dot{p}$$

2 . Fisher, Irving.

3 . Fisher Effect.

4 . Thomton.

5 . Fisher, Irving. The Theory of Interest, 1930. New York : A, M, Kelly.

از این رو فیشر استدلال می‌کند که در بلندمدت یک واحد افزایش در تورم، نرخ بهره اسمی را یک واحد افزایش خواهد داد و میزان نرخ بهره واقعی ثابت می‌ماند:

$$i=r+\beta p \quad , \quad \beta=1 \quad (2)$$

بنابراین، نرخ بهره واقعی از نرخ تورم مستقل است و عوامل تعیین کننده آن، عوامل واقعی اقتصاد نظیر بهره‌وری و صرفه‌جویی‌اند. (فیشر، ۱۹۳۰، IV. XIX، و فیشر و دورنبوش، ۱۳۷۱، ۶۳۶ و اسنودن، ۱۳۸۳، ۴۳)

سود بانکی و رشد اقتصادی

به نظر اکثر علمای توسعه، نقش سرمایه در فرایند رشد اقتصادی اصلی و اساسی است و افزایش سرمایه هم منوط به سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری خود تابع معکوس نرخ بهره است، لذا بر اساس رابطه تعدی، رشد اقتصادی با نرخ بهره رابطه معکوس دارد. به این معنی که افزایش (کاهش) نرخ بهره از طریق اثر بر سرمایه‌گذاری موجب کاهش (افزایش) نرخ رشد اقتصادی خواهد شد. اما آنچه اهمیت دارد میزان حساسیت نرخ رشد اقتصادی به تغییرات نرخ بهره است. نتایج تجربی حاصل از برآزش مدل اقتصادسنجی برای ایران نشان می‌دهد که ارتباط میان نرخ سود واقعی با میزان رشد اقتصادی منفی است، این ارتباط در بلندمدت مستحکم‌تر بوده، اما کشش تولید نسبت به نرخ سود بانکی پایین است. این موضوع نشان می‌دهد که تولید نسبت به واکنش‌های نرخ سود واقعی انعطاف‌ناپذیر است و شاهدهی بر این مدعا است که تولید و سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران از عوامل دیگری نظیر نفت و عوامل برونزای دیگر تاثیر می‌پذیرد، (۸) چراکه در بلندمدت ارتباط میان سود و نرخ سود واقعی پایین است .

نرخ سود بانکی و سرمایه‌گذاری

بر اساس نظریه‌های اقتصادی، یکی از متغیرهای مهم در تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری متغیر نرخ بهره است که با سرمایه‌گذاری رابطه معکوس دارد؛ یعنی افزایش (کاهش) نرخ بهره موجب کاهش (افزایش) سرمایه‌گذاری می‌شود. سرمایه‌گذاران منابع مالی مورد نیاز خود را به‌طور کلی از دو منبع آورده شخصی و استقراض تأمین می‌کنند. هزینه تأمین مالی از محل آورده شخصی در واقع درآمدهایی است که سرمایه‌گذار می‌توانست با خرید یکی از انواع دارایی‌ها از محل بازده آن‌ها به دست آورد. هزینه تأمین مالی استقراض بهره پرداختی بابت استقراض است. البته یکی دیگر از راه‌های تأمین وجوه مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری مراجعه به بازار سرمایه از طریق فروش سهام است. علاوه بر هزینه تأمین وجوه سرمایه‌گذاری عوامل دیگری نیز در تصمیم برای سرمایه‌گذاری مؤثرند که برخی از آن‌ها عبارتند از: سودآوری سرمایه‌گذاری در هر بخش، ریسک و نااطمینانی در تولید، روش‌های دسترسی به منابع مالی، شرایط منطقه‌ای و سیاسی، قوانین و مقررات مالکیت.

فرضیه ها (هر فرضیه به صورت یک جمله خبری نوشته شود)

- (۱) بین سرمایه گذاری و نرخ سود بانکی رابطه منفی و معنادار وجود دارد.
- (۲) بین تورم و نرخ سود بانکی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.
- (۳) بین رشد اقتصادی و نرخ سود بانکی رابطه منفی و معنادار وجود دارد.

۷. اهداف تحقیق (شامل اهداف علمی^۱، کاربردی^۲، ضروریات^۳ خاص انجام تحقیق)

۱- هدف تحقیق حاضر، مطالعه و شناسایی عوامل نوسانات اقتصادی و اثر آنها بر سودآوری بانکها است.

-۲

۸. در صورت داشتن هدف کاربردی بیان نام بهره وران (اعم از موسسات آموزشی و اجرایی و غیره):

۱۰. جنبه نوآوری و جدید بودن تحقیق در چیست؟ (این قسمت توسط استاد راهنما تکمیل شود.)

موضوع مورد مطالعه تاکنون کار نشده است.

امضا

۱۱. روش کار

الف: نوع روش تحقیق:

روش مورد استفاده در این تحقیق جهت آزمون فرضیه بر پایه استدلال قیاسی استوار است که از تحلیل مطالب نظری و تجربی ناشی می‌شود. نظر به اینکه داده‌های مورد استفاده اطلاعات واقعی و تاریخی است، تحقیق حاضر از نوع تحقیقات گذشته نگر محسوب می‌شود و بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها تحقیق از نوع توصیفی است. این پژوهش از نظر فرضیه‌ها جمله تحقیقات زمینه‌ای پس رویدادی است. هدف تحقیقات پس رویدادی، بررسی روابط علت و معلولی از طریق مطالعه نتایج موجود و زمینه قبلی به امید یافتن علت عمل انجام شده است.

ب: روش گردآوری اطلاعات (میدانی، کتابخانه ای و غیره):

برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز جهت ادبیات موضوع و شناسایی متغیرهای پژوهش از روش کتابخانه‌ای استفاده می‌شود. در این روش مقاله‌های موجود در نشریات معتبر که از سایت‌های علمی اینترنتی اخذ گردیده، به علاوه مجله‌های علمی، نمایه‌ها، پایان‌نامه‌های دکتری و کارشناسی ارشد و کتاب‌های مرتبط با موضوعات استفاده خواهد شد. برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به تجزیه و تحلیل نیز از سایت‌های رسمی بانک مرکزی ایران، مرکز آمار ایران و سایر نهادهایی که داده‌های تحقیق را بتوان از آن‌ها تهیه کرد، استخراج خواهد شد.

پ: ابزار گردآوری اطلاعات (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، آزمون، فیش، جدول، نمونه برداری، تجهیزات آزمایشگاهی و

بانک اطلاعاتی و شبکه های کامپیوتری و ماهواره ای و غیره):

انترنت و سایت بانک مرکزی و مرکز آمار ایران و تحقیقات در کتابخانه

ت: روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

ابتدا نوسانات رشد اقتصادی و سرمایه گذاری و تورم، را با رهیافت EGARCH جدا کرده و در مدل VAR

جایگذاری می‌کنیم:

مدل EGARCH یا GARCH نمایی توسط نلسون (۱۹۹۱) پیشنهاد گردید. او در این مدل واریانس‌های شرطی را به صورت دیگری فرمول‌بندی می‌کند. واریانس شرطی مدل GARCH نمایی به صورت زیر محاسبه می‌شود (نلسون، ۱۹۹۱):

$$\ln \sigma_t^2 = \omega + \beta \ln \sigma_{t-1}^2 + \gamma \frac{u_{t-1}}{\sqrt{\sigma_{t-1}^2}} + \alpha \left[\frac{|u_{t-1}|}{\sqrt{\sigma_{t-1}^2}} - \sqrt{\frac{2}{\pi}} \right]$$

این مدل دارای چند مزیت است. اولاً در این مدل، متغیر وابسته یعنی σ_t^2 به صورت لگاریتمی است و لذا ضرایب متغیرهای سمت راست می‌توانند مثبت یا منفی باشند که در حالت σ_t^2 مثبت خواهد شد. بدین ترتیب نیازی به اعمال این محدودیت که ضرایب الزاماً غیرمنفی باشند وجود ندارد. ثانیاً در این مدل اگر اثر شوک‌ها نیز نامتقارن باشد، آنها را در نظر می‌گیرد، زیرا γ ضریب u_{t-1} است که u_{t-1} می‌تواند مثبت یا منفی باشد. در اینجا نیز اگر γ برابر صفر باشد، نشان می‌دهد که اثر شوک‌های منفی بیشتر از اثر شوک‌های مثبت است. به عبارت دیگر اثر شوک‌های مثبت برابر γ و اثر شوک‌های منفی برابر $\gamma + \alpha$ است.

حال به تبعیت از مطالعات مجزا بر روی متغیرهای مدل و بر اساس روابط کلی اقتصاد ایران و سایر مطالعات انجام شده، مدل VAR برای ایران خلال سالهای ۱۳۵۳-۱۳۹۲ برآورد می‌گردد.

شکل تبعی مدل به صورت زیر است:

$$y_t = \psi_0 + \sum_{i=1}^4 \psi_i y_{t-i} + \varepsilon_t$$

که در آن:

$$y = (\pi, INFL, GDP, INVEST)$$

infl شاخص قیمت مصرف کننده و GDP تولید ناخالص داخلی و invest انباشت سرمایه و π نرخ سود بانکی است. استفاده از داده‌های مناسب برای نرخ سود اسمی به دو دلیل نیازمند تأمل بیشتری است:

همانطور که گرین^۶ اشاره می‌کند: ما در ابتدا فرض می‌کنیم که می‌توانیم مقادیر دقیق تمامی متغیرها را در مدلی که به درستی تصریح شده است، به دست آوریم. اما متأسفانه این، به ندرت اتفاق می‌افتد. یکی از مشکلاتی که ممکن است پیش بیاید، این است که داده‌ها دقیق اندازه‌گیری نشوند و یا به گونه‌ای مبهم با مقادیر واقعی متغیرها همخوانی داشته باشند. نرخ بهره، نمونه‌ای از این متغیرها است.

بنابراین به دست آوردن داده‌های دقیق در مورد نرخ بهره حتی در کشورهای توسعه یافته نیز با مشکلات فراوان همراه است و محققان از داده‌های متفاوتی برای این متغیر استفاده می‌کنند، به عنوان مثال در مطالعات تجربی مربوط به آزمون اثر فیشر از داده‌های مربوط به "نرخ برات بازرگانی سه ماهه"، "نرخ اوراق قرضه سه ماهه"، "نرخ اسناد خزانه"، "نرخ اوراق بهادار بازرگانی"، به عنوان نرخ بهره اسمی استفاده شده است.

۶. Nelson

۷. Greene, W, H.

متغیر نرخ سود اسمی که در مدل تحقیق حاضر تصریح شده است، مطابق ادبیات تحقیق، از عرضه و تقاضای منابع پولی در بازار آزاد تعیین می شود، لذا به دست آوردن داده‌های مناسب برای نرخ سود اسمی در ایران، با مشکلی دو چندان مواجه است:

از یک سو نرخ سود بانکی توسط مقامات پولی به صورت دستوری و بدون ارتباط با عرضه و تقاضای پول تعیین می شود و از سوی دیگر اطلاعات و آمار کامل و موثق درباره نرخ سود بازار غیررسمی که تابع عرضه و تقاضا در این بازار است، در دسترس نمی باشد. برای حداقل کردن مشکلات ناشی از داده‌های مربوط به این متغیر، در تحقیق حاضر در سناریوهای مختلف، از متغیرهای متفاوتی به عنوان متغیر جایگزین نرخ سود اسمی استفاده کرده و به آزمون سه فرضیه تحقیق خواهیم پرداخت. بنابراین متغیر نرخ سودآوری بانکها در تحقیق به صورت زیر تعریف می شود:

π_1 میانگین وزنی نرخ سود انواع سپرده‌های بانکی (نرخ سود موزون سپرده‌های بانکی)

π_2 میانگین وزنی نرخ سود انواع تسهیلات بانکی (نرخ سود موزون تسهیلات بانکی)

π_3 مجموع نرخ سود موزون سپرده‌های بانکی و نرخ تورم

π_4 نرخ بازدهی اجاره مسکن در مناطق شهری

به تبعیت از نتایج مطالعه کمیجانی (۱۳۸۷) (داده‌های مربوط به دو سناریوی اول به دلیل دستوری بودن تعیین نرخ سود بانکها، به خوبی سناریوهای سوم و چهارم قادر نیستند نوسانات بازار را منعکس کنند، به ویژه داده‌های مربوط به نرخ بازدهی اجاره مسکن، به دلیل رقابتی بودن بازار مسکن، قابل اعتمادترند) ما نیز نرخ بازدهی اجاره مسکن در مناطق شهری را به عنوان متغیر نرخ سودآوری بانکها لحاظ می کنیم.

--	--

۱۲. جدول زمان بندی مراحل انجام دادن تحقیق از زمان تصویب تا دفاع نهایی

تا تاریخ	از تاریخ	تاریخ تصویب
		مطالعات کتابخانه ای
		جمع آوری اطلاعات
		تجزیه و تحلیل داده ها
		نتیجه گیری و نگارش پایان نامه
		تاریخ دفاع پایانی

۱۳. فهرست منابع و مآخذ (فارسی و غیر فارسی) مورد استفاده در پایان نامه به شرح زیر:

کتاب: نام خانوادگی، نام، سال نشر، عنوان کتاب، مترجم، محل انتشار، جلد

مقاله: نام خانوادگی، نام، عنوان مقاله، عنوان نشریه، سال، دوره، شماره، صفحه

منابع داخلی

۱. ازوجی، علاءالدین، فرهادی کیا، علیرضا (۱۳۸۶)، «ارزیابی اثرات سیاست‌های آزادسازی مالی و تغییرات نرخ بهره بانکی بر توسعه بخش مالی در اقتصاد ایران»، فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی، سال ۷، شماره ۴، صص ۱۴۰-۱۱۹.
۲. اسنودن، برایان (۱۳۸۳)، راهنمای نوین اقتصاد کلان، ترجمه منصور خلیلی عراقی و علی سوری، تهران، انتشارات برادران.
۳. اندرس، والتر (۲۰۰۴)، اقتصادسنجی سری‌های زمانی، ترجمه مهدی صادقی و سعید شوال پور، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۸۶.
۴. باصری، بیژن (۱۳۸۲)، بررسی تاثیر تغییر نرخ سود سپرده‌ها بر متغیرهای کلان اقتصادی، فصلنامه پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، سال یازدهم، شماره ۲۷، صص ۲۹-۵۱.
۵. کمیجانی، اکبر و دومان بهرامی راد ۱۳۸۷، آزمون رابطه بلندمدت بین نرخ سود تسهیلات بانکی و نرخ تورم، مجله: تحقیقات اقتصادی « بهار ۱۳۸۷ - شماره ۸۲.
۶. گجراتی، د (۱۳۸۹)، مبانی اقتصاد سنجی، ترجمه حمید ابریشمی، جلد دوم، چاپ ششم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۷. مجتهد، احمد و احمدیان، اعظم (۱۳۸۸)، «اثر آزادسازی مالی بر متغیرهای کلان اقتصادی (کشورهای منطقه منا)»، فصلنامه پول و اقتصاد، شماره ۲.
۸. موحدی نژاد، علی (۱۳۸۰)، دلایل کاهش میزان سود بانکی، مجله اقتصادی، دوره دوم، سال اول، شماره چهارم و پنجم، صص ۱۲-۲۱.
۹. مونسان، ن (۱۳۷۶)، تحلیلی بر تسهیلات (اعتبارات) تکلیفی، رساله کارشناسی ارشد مدیریت علوم بانکی، موسسه عالی بانکداری ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱۰. مهرگان، ن و رضائی، ر (۱۳۹۰)، راهنمای ایویوز 4 در اقتصادسنجی، نشر دانشکده علوم اقتصادی و نور علم، چاپ اول.

۱۱. نماگرهای اقتصادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شماره های مختلف.

۱۲. نوفرستی، محمد (۱۳۷۸)، ریشه واحد و همجمعی در اقتصادسنجی، تهران، موسسه خدمات فرهنگستان رسا.

منابع خارجی

1. Al- Yousif, Y.K.. (2002) 'Financial development and economic growth another look at the evidence from developing countries', *Review of Financial Economics*, 11, 131-150.
2. Atkins, F, J. (1989). "Cointegration, Error Correction and the Fisher Effect." *Applied Economics*, 21,1611-16.
3. Bittencourt, M. (2012) 'Financial development and economic growth in Latin America: Is Schumpeter right? ', *Journal of Policy Modeling*, 34, 341-355.
4. Darby, Micheal, R. (1975). "The Financial and Tax Effect of Monetary Policy on Interest Rates." *Economic Inquiry*, 14, 260-74.
5. Evans,M. and K.Lewis. (1995)."Do Expected Shifts in Inflation Affect Estimates of the Long-Run Fisher 253. Relation?" *Journal of Finance*, 50, 225-
6. Feldstein, Martin, S. (1976). "Inflation, Income Taxes, and the Rate of Interest: A Theoretical Analysis." *American Economic Review*, 66, 809-20
7. Fisher, Irving (1930). *The Theory of Interest*. New York: A, M.
8. Greene,W,H (2002). *Econometrics Analysis*. Prentice Hall.
9. Kelly Haffman,D.,and W.Crowder. (1996). "The Long-Run Relationship between Nominal Interest Rates and Inflation:The Fisher Equation Revised ." *Journal of Money,Credit and Banking*,28,102-118.
10. Philip, H.F. (1988) 'Time Series Models for Business and Economic Forecasting', Cambridge University Press, New York, 155.

۱۴. هزینه های تحقیق پایان نامه

الف: منابع تامین بودجه پایان نامه و میزان هر یک (ریالی، ارزی، تجهیزاتی و غیره)

ردیف	نام مؤسسه	بودجه ریالی	بودجه ارزی	تجهیزات و تسهیلات
۱				
جمع				

ب: هزینه های پایان نامه

ب ۱: هزینه های پرسنی (برای مواردی که در حوزه تخصص و مهارت و رشته دانشجوی قرار ندارد)

جمع	حق الزحمه در ساعت	کل ساعات کار برای طرح	تعداد افراد	نوع مسولیت
جمع هزینه های تخمینی به ریال				

ب ۲: هزینه های مواد و وسایل (وسایلی که صرفاً از محل اعتبار طرح تحقیق باید خریداری شوند)

قیمت کل		قیمت واحد		شرکت سازنده	ساخت داخل یا خارج	مصرفی، غیرمصرفی	مقدار مورد نیاز	نام ماده یا وسیله
ارزی	ریالی	ارزی	ریالی					
جمع هزینه های مواد و وسایل به ریال								

ب ۳: هزینه های متفرقه

ردیف	شرح هزینه	ریالی	ارزی	معادل ریالی بودجه ارزی	کل هزینه به ریال

				هزینه تایپ	۱
				هزینه تکثیر	۲
				هزینه صحافی	۳
				هزینه عکس و اسلاید	۴
				هزینه طراحی و خطاطی	۵
				نقاشی، کارتوگرافی	
				هزینه خدمات کامپیوتری	۶
				هزینه های دیگر	۷
				جمع	

جمع کل هزینه ها

ردیف	نوع هزینه	ریالی	ارزی	هزینه کل به ریال
۱	پرستلی			
۲	مواد و وسایل			
۳	مسافرت			
۴	متفرقه			
	جمع کل			

۱۵. تاییدات:

الف:		
نام و نام خانوادگی استاد راهنما:	تاریخ	امضا
نام و نام خانوادگی استاد مشاور:	تاریخ	امضا

نام و نام خانوادگی استاد مشاور:	تاریخ	امضا

ب: نظریه کمیته تخصصی گروه درباره:

۱. ارتباط داشتن موضوع تحقیق با رشته تحصیلی دانشجو:

ارتباط دارد ارتباط فرعی دارد ارتباط ندارد

۲. جدید بودن موضوع:

بلی در ایران بلی خیر

۳. اهداف بنیادی و کاربردی:

قابل دسترسی است قابل دسترسی نیست مطلوب نیست

۴. تعریف مساله:

رسا است رسا نیست

۵. فرضیات:

درست تدوین شده است درست تدوین نشده و ناقص است

۶. روش تحقیق دانشجو:

مناسب است مناسب نیست

۷. محتوی و چارچوب طرح:

از انسجام برخوردار است از انسجام برخوردار نیست

ب: تایید نهایی:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت و تخصص	نوع رای	امضا
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				

موضوع تحقیق پایان نامه آقای:

دانشجوی مقطع: کارشناسی ارشد رشته: علوم گیاهی

تحت عنوان:

در جلسه مورخ کمیته تخصصی گروه مطرح شد و به اتفاق آراء یا با تعدد رای رای مورد تصویب اعضا قرار گرفت نگرفت.

مدیر گروه: تاریخ: امضا:

ت: نظریه شورای پژوهشی دانشگاه:

موضوع و طرح تحقیق پایان نامه آقای: توحید رمضان دوست دانشجوی مقطع: کارشناسی ارشد

رشته: علوم گیاهی که به تصویب کمیته تخصصی مربوط رسیده بود، در جلسه مورخ:

شورای پژوهشی دانشگاه مطرح شد و پس از بحث و تبادل نظر مورد تصویب اکثریت اعضا (تعداد نفر) قرار گرفت
انگرفت.

ردیف	نام و نام خانوادگی	نوع رای (موافق یا مخالف)	امضا	توضیحات
۱				
۲				

				۳
				۴
				۵
				۶
				۷
				۸

امضا	تاریخ	نام و نام خانوادگی معاون پژوهشی واحد
تاریخ ثبت		شماره ثبت در امور پژوهشی واحد

فرم شماره ۵

باسمه تعالی
فرم گزارش پیشرفت کار

دانشجو:

رشته:

عنوان پایان نامه:

تاریخ تصویب پایان نامه:

نیمسال:

بررسی کننده:

استاد(استادان) مشاور

استاد راهنما

موارد زیر برای رفع اشکالات تذکر داده شدند:

تاریخ مقرر برای رفع اشکالات:

نام و نام خانوادگی و امضای استاد راهنما:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور:

چگونگی رفع اشکالات:

نام و نام خانوادگی و امضای استاد راهنما:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور: